

3. Cvičení z MA II. (6.3.07)

Určete primitivní funkce k následujícím funkcím:

1. Rozcvička:

- (a) $\int x^n \ln x dx$ (b) $\int \frac{1}{x^2} \sin \frac{1}{x} dx$ (c) $\int \frac{\sqrt{\arctg x}}{1+x^2} dx$
(d) $\int \sin x \cdot \sqrt{2 + \cos x} dx$ (e) $\int \frac{e^{5x}-1}{e^{2x}} dx$ (f) $\int x \cdot \sqrt{x^2 + 1} dx$
(g) $\int x \cdot \sqrt{2 - 3x^2} dx$ (h) $\int \frac{\sin 2x}{1+\cos^2 x} dx$ (i) $\int \frac{1}{x^2-1} dx$
(j) $\int \frac{5x}{2x+3} dx$ (k) $\int \sin x \cos 2x dx$ (l) $\int \sin x \sin 2x dx$

2. Najděte primitivní funkci na maximálním intervalu existence:

- (a) $\int \arcsin \sin \frac{4x}{x^2+1} dx$
(b) $\int \frac{1}{x+(\sqrt{x^2+x+1})} dx$ (Nápověda: zkuste substituci $\sqrt{x^2+x+1} = x+t$)

3. Rozklad na parciální zlomky – určete primitivní funkce k následujícím funkcím (příklady z minulé hodiny):

- (e) $f(x) = \frac{x^4+1}{x^3-x^2+x-1}$ (f) $f(x) = \frac{2x}{(x+1)(x^4+2x^2+1)}$

4. Důležité příklady:

- (a) $\int \frac{1}{\sin x} dx$ (na $(0, \pi)$, užíjte substituci $\tg \frac{x}{2} = t$)
(b) $\int \frac{1}{1+3 \sin^2 x} dx$ (na $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$, užíjte substituci $\tg x = t$)

5. A další příklady na určování primitivní funkce:

- (a) $\int \frac{x^{17}-5}{x-1} dx$ (b) $\int \frac{2^{x+1}-5^{x-1}}{10^x} dx$ (c) $\int \frac{e^{3x}+1}{e^x+1} dx$
(d) $\int \frac{1}{e^{2x}+e^x-2} dx$ (e) $\int \cos^2 x dx$ (f) $\int \log(x + \sqrt{1+x^2}) dx$

Dů. Rozklad na parciální zlomky – určete primitivní funkce k následujícím funkcím (příklady z minulé hodiny):

- (g) $f(x) = \frac{8+6x-2x^2}{x^4-4x+3}$ (h) $f(x) = \frac{x}{(x^2+2x+2)^2(x^2+2x-3)}$

Řešení: (až na c)

2b. $\sqrt{x^2 + x + 1} - x + 2 \log |\sqrt{x^2 + x + 1} - x - 2| - \frac{1}{2} \log |2\sqrt{x^2 + x + 1} - 2x - 1|$, na $(-\infty, -1)$ a na $(-1, \infty)$

3a. $\frac{x^2}{2} + x + \log |x - 1| - \frac{1}{2} \log |x^2 + 1| - \operatorname{arctg} x$, na $(-\infty, 1)$ a na $(1, \infty)$ **3b.** $-\frac{1}{2} \log |x + 1| + \frac{1}{4} \log (x^2 + 1) + \frac{1}{2} \frac{x-1}{x^2+1}$, na $(-\infty, -1)$ a na $(-1, \infty)$

4a. $\log \operatorname{tg} \frac{x}{2} \equiv \frac{1}{2} \log \frac{1-\cos x}{1+\cos x}$, na $(0, \pi)$ **4b.** $\frac{1}{2} \operatorname{arctg} (2 \operatorname{tg} x)$, na $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$

5a. $\sum_1^{17} \frac{x^k}{k} - 4 \log |x - 1|$, na $(-\infty, 1)$ a na $(1, \infty)$ **5b.** $\frac{-10 \cdot 5^{-x} \log 2 + 2^{-x} \log 5}{5 \log 5 \log 2}$, na R

5c. $\frac{1}{2} e^{2x} - e^x + x$, na R **5d.** $-\frac{1}{2} x + \frac{1}{3} \log |e^x - 1| + \frac{1}{6} \log (e^x + 2)$, na $(-\infty, 0)$ a na $(0, \infty)$ **5e.** $\frac{1}{2} (\sin x \cos x + x)$, na R **5f.** $x \log (x + \sqrt{x^2 + 1}) - \sqrt{x^2 + 1}$, na R